

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhidi., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil., rândul cu litere garmond.

Luptător și muncitor.

I.

Grozavul răsboi mondial, care dăinuiese mai bine de un an, a chemat și cheamă încă și azi mii și mii de oameni sub drapel. Intelectualii trebuie să-și părtăsească masa de scris, să-și ia rămas bun dela ocupăriunile lor pacinice, meseriașii sunt siliți să-și schimbe uneltele de lucru cu arme ucișătoare, lucrătorii de câmp nu vor mai fița brațe adânci în pământul umezit de rouă, ci în piepturile asudate ale dușmanilor. Toți, fără deosebire de chemare, au în răsboi un singur rol, acela de-a mănuia arma. Tipul muncitorului dispare pe un timp aproape cu totul și în locul lui răsare unul nou, tipul luptătorului.

Firește, acest nou rol nu și-l va putea îndeplini fiește-care cu aceeași artă. Un om care tot timpul său de până acum și la petrecut în pacea sfântă a unei munci culturale, anevoie se va putea obișnui cu muzica infernală, care străbate azi văzduhurile. Indivizi, cari în timp de pace s-au afirmat ca niște organe indispenzabile pentru progresul omenirii, pe câmpul de răsboi cu greu își vor putea întemeia renumele de buni luptători. În schimb indivizi, cari în rolul de muncitor n'au însemnat aproape nimic, la asalturi vor stârni poate admirarea superiorilor lor. Putem zice aşadar, că faptul de-a fi un muncitor bun, sau un luptător de clasa întâi, depinde în linia primă dela felul de-a fi a fiecărui individ, rezidă în înclinațiile firești ale acestuia, în construcția complicată a organizmului său psihic.

Spre a putea înțelege mai bine cele spuse până aici, ne vom strădui să privim mai de aproape pe luptător, să pătrundem — întrucât ne permite cadrul îngust al unui articol de ziar — în structura psihicului său, să-i studiem tipul, punându-l în paralelă cu acela al lucrătorului.

Sub lucru înțelegem ori ce consumare de forțe, prin care se creiază valori; lupta din potrivă reprezentă o acțiune, prin care valorile se distrug. Lucrător sau luptător bun poate fi numai acela, căruia nu-i lipsesc înclinațiile pentru o activitate creatoare sau distrugătoare.

Dacă admitem, împreună cu P. I. Moebius, că caracterul se determină prin raportul reciproc al înclinațiilor, pe lucrător il vom putea descrie ca pe un om înzestrat cu *înclinații pentru alcătuiri* (după A. Stöhr: cu *înclinații constructive*) iar pe luptător ca pe unul stăpânit de *porniri distructive*.

Lupta reclamă o mai mare risipire de forțe în unitatea de timp, decât lucrul; de aceea și durata e mai scurtă decât a lucrului. Folosindu-ne de-o comparație fizică vom zice, că tipul luptătorului se caracterizează prin un factor înalt de intențitate și un coeficient scăzut de capacitate,

tipul lucrătorului din contră, prin un factor mic de intențitate, dar în schimb prin o capacitate mai mare. Efectul luptei se decide în minute, rezultatul lucrului în ore sau zile. O faptă distructivă reclamă o putere mai mare, decât construirea unui obiect, e însă cu mult mai repede realizată decât aceasta.

Din cele spuse am putea trage concluzia, că numai cei tari ar fi meniți să lupte, până când toți slăbănoșii ar fi condamnați la lucru. Concluzia aceasta până la un anumit punct e corectă, ea nu conține însă întreg adevărul. De fapt munca a fost și în trecut și în parte e și azi desconsiderată de mulți puternici și lăsată în grija femeilor, a sclavilor, a proletariilor, câtă vreme lupta a fost totdeauna privită de o îndeletnicire distinsă. Această divizare a muncii se bazează parte pe faptul, că în epoci mai vechi de cultură lupta a fost cea mai importantă ocupăriune omenească, pentru care erau destinați numai cei aleși, cei robusti. De altă parte însă nu începe nici o îndoială, că nu mai puțin a determinat această împărțire nerățională de roluri comoditatea claselor domnitore.

Luptătorul desvoltă o forță uriașă într'un moment; a săvârși aceeași încordare de mai multe ori repede după olaltă, nu numai că n'ar avea nici un rost, dar ar fi cu neputință. Cu cât a fost sforțarea mai mare, cu atât mai lungă e pauza de recreare, care se reclamă spre a se putea acumula din nou forță de lipsă pentru viitoarele încordări. Intervalele de liniște sunt mai lungi decât luptele, ele tocmai formează partea esențială, care caracterizează felul de-a trăi al vânătorului și al luptătorului. Pauzele de recreare se petrec în trăndăvie, mâncare, beutură, fumat, dormit, plăceri senzuale, jocuri, distrações; dacă luptătorul ar munci în timpul de recreare, prin aceasta și-ar cheltui numai puterile crucește, iar în luptele viitoare s'ar dovedi mai puțin capabil.

E aproape sigur, că cei mai mulți din membrii castei de luptători au fost ademeniți mai degrabă de traiul bun din pauzele de repaus, decât de sforțările și iritațiile luptelor. Dacă ar fi putut să existe lupte fără intervale de recreare, acestea cu siguranță rămâneau în cîrca sclavilor.

Dar nu atât puterea mare face pe om bun de luptă, ci mai mult capacitatea de-a putea să desvolte, să consume într'un moment dat o parte relativ mai mare de forțe. Acestui moment îi urmează adeseori o sleire completă de puteri. La lucru în schimb nu e firesc să se consume toată puterea de odată, căci în acest caz lucrarea ar înceta, iar lucrul neisprăvit n'are nici un rost. Lucrătorul va putea cheltui în unitatea de timp atâtă energie, câtă poate să desvolte neîntrerupt timp mai îndelungat; el prin urmare trebuie să-și crute puterile. Pauzele de recreare ale lucrătorului sunt de durată mai scurtă,

căci acesta n'are să facă numai economie de energie, ci și de timp, la caz că va avea să săvârșească o cantitate mai mare de lucru. Cheltuiala de energie a luptătorului e dimpotrivă o adevărată risipă.

Faptul acesta ne-ar putea duce la concluziunea, că numai cei tari sunt capabili de muncă, cătă vreme slabii s'ar putea îndeletnici cel mult ca luptători. Această concluzie e firește tot atât de subredă, căi aceea la care am ajuns mai înainte și care conține deadreptul contrarul. Vom zice aşadar, că *pe singuraticul individ îl îndreptățește la luptă sau lucru nu atâtă cantitatea producțiunilor sale de forțe, ci mai mult ritmul în care își cheltuieputerea de care dispune.*

Aveam termini caracterologici, cari se potrivesc de minune aici, expresiile: *silitor și leneș*. Un individ silitor dela natură trebuie să se dedice muncii, căci de își va alege chemarea de luptător, el nu va putea suporta plăcile pauzelor lungi de recreare, își va vedea de lucru, de vreo ocupație laterală, și astfel la luptele viitoare nu va fi pe deplin restaurat ca ortacii săi, cari au lenevit tot timpul; va fi deci în desavantaj, va lupta mai rău decât ceialalt și în sfârșit se va decide să-și schimbe cariera. Dimpotrivă, unui leneș dela natură îi va fi grozav de greu să se aclimatizeze fețului de trai muncitoresc, în schimb însă desvoltarea întâmplătoare fie și mai obositore de energie, va apărea și celui mai leneș ca o variație binevenită. În felul acesta există aşadar o corelație între tipul luptătorului și lene pe de-o parte, și între tipul lucrătorului și diligență pe de alta.

Aceste două tipuri pot fi înțelese și din punctul de vedere al *istoriei culturale*. Omul primitiv a fost vânător și luptător, a avut prin urmare o atitudine luptătoare. Trecând omenirea cu timpul la cultivarea pământului, a trebuit să răsără tipul muncitorului. Biblia ni-a și păstrat simbolul luptei, care s'a desfășurat între aceste două tipuri: când omenirea se află încă în fație, vânătorul Cain îvinge pe agricultorul Avel; cu sute de ani mai târziu în timpul lui Isac și Iacob raportul e tocmai întors.

E mai pe sus de orice îndoială, că desvoltarea omenirii tinde spre singura stăpânire a muncii, progresul acesta e însă grozav de încet. Doar și ați mai există popoare întregi de vânători și luptători, iar răsboiul actual ne-a răpit pe sute de ani nădejdeala de-a vedea vânturat răsboiul de pe fața pământului. Si totuși, n'ar fi în interesul culturii omenești, ca tipul luptătorului să dispară pentru totdeauna; sunt unele cariere (advocat, comerciant, organele politice) cari cer un temperament de luptător, și unele probleme culturale (expedițiile științifice) cari reclamă o puternică componentă de forță în caracterul acestora, cari vor să le rezolve, probleme, pe cari o fire pronunțată de lucrător cu greu le va putea ataca cu succes.

Desvoltarea despre care vorbim s'ar putea urmări și pe cale *ontogenetică*. E doar știut, că copiii mici nu fac altceva decât distrug toate căte ajung în mâinile lor, și că abia mai târziu încep să alcătuiască. Soartea pe care o întâmpină de aici încolo desvoltarea acestor două inclinări opuse, nu e studiată încă; o anchetă școlară având de temă răsboiul, va scoate la iveală de sigur și în privința aceasta interesante lucruri.

Consiliu de coroană în București. O telegramă sosită erine vestește, că eri s'ar fi ținut un consiliu de coroană în București, la care au participat, afară de ministrii responsabili ai României, toți foștii ministri-presidenți din trecut și șefii tuturor partidelor politice din țară. In vederea situației grave să dă cea mai mare însemnatate acestui consiliu de coroană.

Puncte de orientare pentru preotime.

(db.) Nu sunt potrivite aceste vremuri de prefaceri pentru a preocupa preotimea cu schimbarea slujbelor noastre bisericesti. O schimbare a lor n'ar promova cu nimic spiritul viu ce-l pretinde progresul vremurilor nouă. Mai curând o pătrundere în rostul lor, un studiu asupra însemnatății istorice a fiecărui act liturgic din partea preotimii, chemată a tălmăci acestea și credincioșilor, ar putea stârni mai mult interesul participării. Acte sancționate prin întrebuițarea lor 15 secole,¹ asupra căror zace spiritul milioanelor de rugători pioși și cari stau în strânsă legătură cu întâmplări sfinte, amintiri și acte complinite în economia măntuirii neamului omenesc și cari sunt fixate în anumite ore ale zilei, ori zile ale săptămânnii, ori zile ale anului, nu vor putea suferi deodata o schimbare aşa bruscă, fără să producă o sguduire în sufletul poporului nostru credincios, atât de conservativ în cele religioase. Dar despre acestea altădată mai pe larg, când voiu arăta că schimbarea utreniei la vecernie nu e «o simplă schimbare de timp», ci aduce cu sine o schimbare a însăși ființei acestei slujbe de dimineață.²

In cele următoare voi înșira alte câteva probleme, cari trebuie să ne

¹ Cele 7 laude bisericesti sunt de origine străveche și deja în sec. V. numărul acestor rugăciuni și timpi de rugăciuni a fost acelaș, care-l avem în ziua de azi. (Mitrofanovici-Tarnawski: „Liturghica“).

² Spre dovedirea aserționii de mai sus servescă o astădată următoare: «Utreña, ὡρα προσκυνήσεως, officium matutinum, este o rândul bisericesc, care se isprăvestește de regulă la începutul zilei, dimineață. Dimineață în împărăția naturii este începutul zilei, a mișcării, a vieții, iară în împărăția darului se impunează cu timpul dimineață multe binefaceri dumnezezești. Îndeosebi dimineață a răsărăit pentru măntuirea lumii soarele adevarătorul, Domnul nostru Isus Cristos întru naștere sa din Prea Sfânta Fecioară, și astfel serviciul dumnezeesc al Mâneacăndei (utreniei) mai ales la începutul său închipește începutul și raza dimineață creștinismului. La mâneacăndă i se aduce aşadară Domnului multămită, pentru că după negura noptii n-a adus lumină și pentru că risipind noaptea rătăciriile de-a luminat cu cunoștința adevarătorului și cu lumina faptelor bune», (Simeon Tesaloniceanul).

preocupe, probleme pentru cari avem lipsă a ne pregăti spre a îndrepta cu succes activitatea noastră asupra plămădirii sufletelor credincioșilor noștri, trecuți prin astfel de vijelii ca și cari n'au bântuit de veacuri asupra neamului omenesc.

Accentuăm atât de des, și cu drept cuvânt, că biserică e limanul spre care tind cei înviorați, e anghira tare care apără sufletele noastre de valurile viitoroase ale lumii, măntuindu-le de adâncul prăpastiei; dar numai atunci, când la conducerea nații se află cărmaci destoinici, iscusiți, cari își înțeleg chemarea și sunt pregătiți a conduce naia credincioșilor lor la limanul sigur al măntuirii. Destoinicia cărmacilor, pregătirea lor sufletească cu virtuțile și însușirile unor conducători vrednici și iscusiți, să formeze preocupările noastre! Ni se cere deci nouă, preoții, a ne îndrepta atențunea asupra plămădirii sufletului nostru, pentru a putea cu succes plămădi și aluatul sufletelor credincioșilor, încredința nouă spre frământătură: *misiunii externe să-i premeargă misiunea internă*.

Misiunea internă care constă, după zisa Apostolului, în «înarmarea sufletului nostru cu sabia duhului și pavăza credinții, punând mare silință ca să locuască cuvântul lui Cristos bogat întru noi». Atunci și cuvântul nostru adresat poporului va fi plin de efect, va întări spiritele, va fi glasul de chemare al păstorului celui bun, nu al nămitului, al cărui glas nu-l cunoaște turma, și în urmare nu-i urmează.

Atât de nimerite găsesc în sprijinirea acestei teme cuvintele Sf. Simeon Tesaloniceanul,¹ când zice: «Cu adevărat mare este taina creștinătății, iar celce vrea să vorbească pentru dânsa, trebuie să aibă multă evlavie și multă credință și a fi învăușit cu știință, numai acelaia cuvenindu-i-se a învăța pe alții, ca nu care cumva neștiind ce trebuie să facă și să zică, să se pomenească căzut îndată în hula oamenilor, în disprețul lor, sau chiar în credința lor cea greșită și rătăcită, precum să întâmplă multora din cei ce au voit să se facă învățați și dasăli ai poporului».

Multă evlavie și multă credință, — însușiri cari promovate de o vocație internă, și nutrite prin o educație îngrijită în spirit adevărat creștinesc, căstigat în școală, în seminariile noastre, dar în deosebi prin o educație proprie, năzuindu-ne prin meditațiuni religioase și cetarea și studiul Sf. Scripturi să ne întărim pentru greutatea chemării la care suntem destinați, urmând cuvântului Măntuitorului: «Cercetați scripturile, pentru că numai întru ele puteți avea viață vecinică, numai dânsale sunt cari vorbesc drept pentru mine». (Ioan c. 5, 39.) Iar ca o cunună a celor două însușiri amintite e înzestrarea cu o bogată cultură teologică și națională. Pavel îndeamnă pe Timotei către învățătură multă, zicându-i: «la aminte cetarea, măngăerea și învățăatura, că aceste făcând și pe tine te vei măntui și pe ceice te vor asculta». (II. Tim. 2, 24.) Imbogățirea proprie cu cunoștințe cât de largi, cu o cultură generală și o cultură specifică curat românească se fie ținta spre care avem să ne îndrepătăm privirile noastre, căci numai așa vom putem corespunde grelei și onorificei chemării de a conduce un popor spre desăvârșire, fiind răspunzători noi în primul rând, și înaintea lui Dumnezeu și înaintea istoriei, despre felul cum am șiut să folosim talentul care ni s'a încredințat.

Un mijloc de a spori și înmulții cunoștințele și a se învăuji cu știință, e, pe lângă studiul privat, convenirea

deasă a preoțimii în scopul promovării afacerilor religioase, culturale și morale. Convenirea deasă a preoților între sine în scopul indicat îi oferă preotului ocazia de a auzi dela alții și de a învăța multe, din care fără îndoială poate trage nemărginit folos în starea activității sale. În comunicația reciprocă a cunoștințelor se frângе unilateralitatea, comunicarea întregește lipsa concepționii și corege neacuratețea, neclaritatea și defectuositatea.

Fericit este acel popor, ai căruia preoți vețesc în armonie și iubire frătească. Un preot caută să spriginească pe celalalt în aspiraționile chemării sale, unul caută să-i vină în ajutor celuilalt, când cer împrejurările. Fiecare privește interesul public de interesul său propriu, se consultă reciproc, se informează unul dela altul și se fac și atenții reciproc la scăderile ce ar fi având, fără a se ofenza. Cei mai perfecti dintre ei știu să purtă neajunsurile celor mai slabii cu răbdare, iar dacă cândva se și întâmplă vre-o neînțelegere, repede o delătură.

In acest mod instruiți și întăriți cu deplină autoritate preoțească, care, ferindu-se de pete morale, e în ochii creștinilor o putere considerabilă și încă sprijiniți de tăria ce zace în concordie, lucrează astfel de preoți chiar și între greutăți și pedeci mari cu succes și sunt în stare a conduce pe credincioși tot mai mult la ținta cea mai înaltă a chemării lor. In zadar s'ar răscula în contra acestei unități bine închegate răutatea oamenilor și puterea iadului. Pe când cel isolat, desbinat de ceialalți, lesne se intimidează și e învins, — ținând în deobște la un loc elementele cele ostile — sunt preoți, cari lucră cu puteri unite și află razim în stima și iubirea credincioșilor lor, o cetate, ce nu numai că resistă fierbători atac, ci formează un centru de putere, din care cu succes se pot combate toate cursele și loviturile feuriilor dușmani.

Și tot din aceste conveniri pline de armonie frătească și bunăînțelegere rezultă afarea mijloacelor salutare întru îndeplinirea cu succes a misiunii externe. Aici se pot discuta modalitățile de a preîntîmpina diferențele nefericiri, miserii, lipsuri, cari bântuiesc cu atâta furie, umplând de groază sufletele credincioșilor noștri. Preotul însușit de bunele rezultate constatătate prin hărnicia binecuvântată a colegilor săi, va încerca și în comuna sa proprie să pună bază la o mulțime de așezăminte, menite a promova ridicarea morală, culturală și materială a comunei, a căror ființă și prospereitate să stea în strânsă legătură cu așezământul dumnezeesc, cu biserică. Prin biserică trebuie regenerate sufletele precum și întreaga civilizație a generațiunilor, sguduite acum prin evenimentele năprasnice ale acestor zile de restriște, prin cari trezem. Aluatul e acum mai ușor de frămânat, sufletele mulțimii sbuciumate de nenorocire, miserie și de groaza morții, sunt mai accesibile întru căutarea refugiuului spre ajutorul și sprijinul preainalt, se fie numai chemate, dovedindu-le că biserică oferă pavăză și scut celor înviorați, alinând suferința și durerea, chiar și lipsa și foamea.

Deci cu atât mai vârtos acum să deschidem bisericile, glasul clopotelor să adune pe credincioși, cântările cele sublime să umple inimile, iar glasul de proroc al preotului să vestescă ivirea unor vremuri mai îmburătoare; atunci se va putea scuti la picioarele altarului căința, nevinotoia și nenorocirea. In vedere să ne fie adevărul rostit de un întălept al vremurilor nouă, «unde porțile templelor Domnului sunt închise, se deschid bordeele găcitorilor și fermecătorilor». Iar pentru sufletele înstrăinate din vina noastră, cum vom da seamă înaintea Creatorului și dreptului judecător? Să

avem în vedere cuvântul scripturii, că «fiul omenesc n'a venit să piardă sufletele, ci să le măntuiască!» Măntuirea lor e pusă acum în parte însemnată în mâinile noastre. Nu e lucru ușor îngrijirea de cei nouă încredințați, ca nici unul să piară; aceasta cere tărie și eroism. Iar celce îngrijește de un popor întreg, și poartă năcazurile tuturor, rămânând neclătit și tare, ca într'o liniște de vânt și ca într'o furătă și cărmuește sufletul, unul ca acela cu adevărat vrednic e de răspplată și admirăjune din partea tuturor, iar Domnul îi va da aici multămirea internă, multămirea ce ț-o însuflă conștiința datoriei îndeplinite, iar dincolo — cununa dreptății.

Dela Oradea-mare.

Răspunsul Monarhului la adresa omagială.

In numărul 54 al ziarului nostru am publicat adresa omagială a consistorului eparhial gr.-ort. român din Oradea-mare, subșternută Maiestății Sale, prin guvernul său, cu prilejul întrării aliatei monarhiei noastre, a Italiei, în șirul dușmanilor monarhiei. La adresa aceasta, P. C. Sa. părintele Arhimandrit, vicar episcopal Vasile Mangra, a permis următorul răspuns:

Nr. 3525/res. 1915. M. E. I. Ilustrissime și reverendissime Domnule vicar episcopal!

Maiestatea Sa cesară și apostolicească regală a binevoit preagrăios a lăua la cunoștință cu vie multămîță devotamentul preaumilit al Consistorului eparhial gr. or. român din Oradea-mare subșternut cu prilejul sperjuriului Italiei. Am onoare cu respect a te ruga pe Ilustritatea Ta, ca acest fapt să binevoiești a-l comunica Veneratului Consistoriu, pentru a fi lăuat cu placere la cunoștință.

Budapesta, la 14 Iulie 1915.

Tissa m. p.

Gimnaziul din Brad.

Înștiințare pentru anul școlar 1915/16.

Anul școlar 1915/16 se începe la 1 Septembrie n. 1915.

Părinții, cari doresc a-și da copiii la acest institut, sunt poftiți să se prezinte cu fiu sau fiicele lor în cancelaria direcționii gimnaziile la 1, 2, 3 și 4 Septembrie n. 1915, spre înmatriculare. Scolarii, cari se înmatricează pentru primadată la gimnaziu, ori școala primărie, împreună cu acesta, vor aduce testimoniu școlar, ex-ras de boala și certificat de revaccinare. Testimonul școlar de pe clasa precedentă îl vor prezenta toti școlarii, cari au absolvit clasa precedentă în institutul nostru. Examenele de corigență, de primire și supletorii se vor tine la 30 și 31 August n. a. c. Ceice se vor prezenta mai târziu, vor trebui să dovedească cauza întârzierii.

In cl. I. gimnaziul se primește numai școlarii, cari au împlinit anul al nouălea, dar n'au trecut peste al doisprezecelea; și supra vîrșimii celor trecuți peste doisprezece ani, hotărște conferința profesorală, și numai în 5 Septembrie se primește atari școlari, dacă nu s'a ajuns numărul prescris pentru o clasă.

Școlarii din școala poporala se vor primi în școala primărie, ori în cl. I. gim.

In școala primărie nu se plătește didactru.

In clasele gimnaziile școlarii români gr.-or. și gr.-cat. din protopresbiterale Zărindul și Hălmagiu îl plătesc didactru de 16 cor., pe an, iar cei de alte naționalități și din alte locuri căte 24 cor., pe an.

Fiecare școlar plătește pentru biblioteca căte 2 cor., la an, taxă pentru fondul de penziune regnicolar al profesorilor 12 cor., pentru atestate și anuar 3 cor., pentru fondul școlarilor morboși, căte 1 cor., pentru fondul de excursioni 2 cor.

Școlarii săraci, diligenti și cu condiție bună, se scutește de didactru, sau se împărtășește de ajutoare și beneficii din fondul „Masa studenților”, sau din alte mijloace, de care dăspune institutul. Ceice se simt îndreptățiți la scutirea de didactru, la inscriere au a-și prezenta cererea, înregistrată în regulă, la începutul anului. Mai târziu nu se vor lua în considerare

Didactru se plătește deodată la inscriere, sau în două rate și anume: întâia rată, la inscriere, și a doua în Februarie necondiționat.

Toate celelalte taxe în sume de 20 coroane, se plătesc deodată la inscriere. Fără plătirea acestora nu se va inscrie nici unu.

Fără stirea și invocarea direcționii gimnaziile, nu e permis nici unui elev a ocupa cvartir. Aceia cari nu vor observa această îndrumare, nu se vor inscrie.

Fiecare școlar trebuie să aibă cărțile de școală admise la acest institut. Cărțile rupte și murdare se vor lua dela școlari și se vor nimici.

Dela fiecare școlar se cere, să aibă îmbrăcăminte corespunzătoare și haine de pat.

In 6 Septembrie 1915 medicul gimnaziul va vizita școlarii în prezența dirigentului de clasă, se va face împărțirea orelor și se vor începe prelegerile în anul școlar 1915/16.

In 11 Septembrie n. 1915 se va face Invocarea Duhului Sfânt și cererea legilor școlare.

Brad, (Brad) August 1915.

Direcționea gimnazială:

Ștefan Albu,
director.

Răsboiul.

La frontul dela răsărit trupele austro-ungare au ajuns până la Miedzyrzecze, iar trupele germane au trecut dincolo de Włodava. In apropiere de Kowno Nemții au luat dela Ruși cu asalt pădurea întărită Dominicanca, făcând 350 de prizonieri. Intre Narew și Bug Rușii au opus rezistență energetică, dar fără succes. La nord dela fortăreața Nowogeorgiewsk a fost luată o poziție cu asalt dela Ruși, dintre cari 9 ofițeri și 1800 soldați au ajuns în captivitate. Au perdit și 4 mitraliere. Trupele de sub comanda principelui Leopold de Bavaria s'au apropiat de Bug pela Sokolow. Trupele comandate de generalul Mackensen au înaintat binișor, după ce Vineri au înfrânt rezistența Rușilor.

La frontul dela apus Nemții au avut succese mici, înaintând puțin. Patru ofițeri și 240 soldați francezi au fost făcuți prizonieri.

La frontul italian s'au dat lupte grele pe întregul front Vineri sara, dar pretutindenea trupele noastre au remai în pozițiile avute, n'au putut fi scoase din ele.

In apele mării egeeice a scufundat un submarin german o corabie mare, care transporta trupe. Puțini soldați au putut fi salvați, cei mai mulți s'au înecat.

In Caucaz Turcii fac progrese, iar la Dardanele încă se țin bine.

Dela Academia Română.

Concursuri pentru premii.

(Fine.)

20. Premiul Bodescu, de 1.500 Lei, se va da, in sesiunea generală din 1919, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Studiul geografic al unei regiuni din Basarabia.

Lucrarea va cuprinde studiul geofizic etnic și economic al oricarei regiuni naturale, de origine întindere din Basarabia. Condiția principală e ca acea regiune să fie ocupată în majoritate de Români. — (Deciz. 27 Mai 1914)

Terminul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1918.

21. Premiul Neuschotz, de 2.000 Lei, se va da, in sesiunea generală din 1919, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Flora unui din cele două județe din noua Dobrogea, după alegarea botanistului. — (Deciz. 29 Mai 1914).

Terminul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1918.

22. Premiul Năsturel, de 5.000 Lei, se va da, in sesiunea generală din 1920, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Vă'oarea alimentară a porumbului.

Desvoltarea lucrării se va face după următoarea programă:

A. Cercetări experimentale asupra schimbărilor nutritive la animalele hânieșe excludând cu porumb.

a) Determinarea coeficientului de digestibilitate;

b) Măsură schimbărilor de azit;

¹ Sf. Simion episcopul Tesalonicanul († 1430) scriitor bisericesc, despre care zice călugărul dominican Iacob Giac: vir si ecclesiae romanæ fuisse conjunctus, antiquis patribus annumerandus.

c) Măsura schimburilor respirative;
d) Calorimetrie;
e) Ergografie;

B. Cercetări asupra schimburilor nutritive la om, a cărui rată alimentară are ca bază mămăligă.

C. Cercetări asupra schimburilor nutritive la oamenii atinși de nelagră și asupra relației dintre această boală și alimentația cu porumb.

D. Cercetări comparativă asupra valorii nutritive a porumbului nou și vechu. — (Deciz. 15 și 25 Maiu 1915).

Terminul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 Decembrie 1919

IV. Premii speciale.

23. Premiul *Dacia-România* se va da, în sesiunea generală din 1918 celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria contractului de asigurare și în special a introducerii lui în România. Deosebirea între asigurările cu primă și asigurările mutuale. Avantajele și asigurările contra dăunelor elementare în terile unde agricultura este principalul izvor de bogăție. — (Deciz. 16 Maiu 1915).

Valoarea premiuui va fi reprezentată prin venitul pe trei ani al fondului de 13 000 lei la efecte și al capitalizărilor ce se vor putea face eventual, măsurat acest venit cu prelevările preavăzute în Statutele și Regulamentul Academiei și cu costul tipăririi pentru maximum 5 coale de tipar. (Art. 2 din Regulamentul special).

Terminul prezentării manuscriselor este până la 31 Decembrie 1917.

24. Marele Premiu militar General Ioan Carp și Maria Carp, de 7 000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1918, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect fixat prin Ministerul de Răsboiu de o c. misune compusă din 7 găzări și oferte superioare:

Până unde și în ce direcție este folosită a se impinge militarismul și militarizarea națiunii, și întru cât oștirea poate fi „Scosă națiunii”?

Subiectul va fi desvoltat după următorul program:

Autorul va trebui să lămurească mai totușu notiunile „militarism”, „militarizare” și „Scosă națiunii”; ele având o valoare schimbătoare, argumentatiunile teoretice vor trebui susținute prin exemple din diferite perioade și popoare; această excepție făcută se va intinde mai cu seamă asupra centrelor străine imitate de noi și asupra evoluției lucrărilor la noi. Va fi interesant să distingă perioade de acalmie, de avant și de tensiune; se vor studia fenomenele militarizării și ale militarismului la noi și în alte țări cu urmările lor bune sau rele.

Autorul va studia după aceasta direcțiunile în care se poate afirma „Scosă națiunii”. Nu se vor uita perioadele de inert, nici acele de exagerări unilaterale; exemplele istorice aduse vor fi documentate.

Autorul va trebui să expună părerile sale asupra pregătirii directe și indirecte pentru răsboiu. Armata fiind un factor de educație civică — amănuntele acestei cestii se vor studia asemenea prin exemplificare — se va arăta, în ce împrejurări se poate realiza idealul propus, care sunt piedicile de invadare sau condițiile care ar înlesni cărmitorilor unui astăzi și comandanților militari misiunea lor în timp de pace. Soluția problemei conduce în mod logic la sprijinirea asupra antimilitarismului, în special asupra doctrinei care condamnă instituția armatei ca stăpână. Pentru fiecare direcție în care s-ar putea afirma oștirea ca factor civilizator sau cultural, se va studia până unde se poate realiza lucrul, fără a dărage trupa sau comandanții dela menirea lor de capacitate. — Acest capitol va da loc la apărării asupra corporul oștirii și suboștirii ca castă, ca elită sau din ceea ce mediu prielnic de informațiunilor profesionale. Cercetările pot fi învățate în această privință foarte departe și vor fi eu atât mai interesante, cu cât autorul va aduce exemple mai concrete, mai vorbătoare și mai bine documentate; din numărul lor acelle referitoare la noi vor fi de mare pret pentru concluziunile finale.

Aceste concluzii se vor potrivi nevoilor noastre speciale și naționale pe deosebit, și posibilităților de realizare pe de altă parte; ele vor fi utile și interesante în cazul că autorul va fi în stare să înțeleagă perioada noastră contemporană ca rezultat al trecutului și cu aspirațiunile naționale ale vîitorului.

Aș fel prob'ema dă loc la cercetări istorice la critici sociologice și la exponeri asupra chestiunilor celor generale privitoare la apărarea națională. Problema, deși complexă, totuși este înțeleasă prin textul subiectului precum el este formulat; deși autorul este circumstrâns într'un anumit domeniu, totuși este liber în acest cadră de a impinge studiile în toate direcțiunile, conform gustului și culturii sale. — (Sed 20 Maiu 1915).

Terminul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 Decembrie 1917.

Notă. — Concurenților la această a doua serie de premii se pun în vedere următoarele articole din Regulamentul votat de Academie la 8 Martie 1906:

Art. 19. Manuscrisele se vor prezenta la concurs în terminul fixat în art. 3 (până la 31 Decembrie) fără nume de autor, purtând o deviză sau motto; ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reproducă deviza sau motto din fruntea manuscrisului și în care se va scrie închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscrisele care nu vor fi scrise curat și lăzibil nu vor fi luate în considerare.

Art. 21. Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului, numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită.

Art. 22. Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, care le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea râlicului cu numele lor; manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului vor rămâne proprietatea Academiei și vor fi incorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriselor.

NOUTĂȚI.

Ziua Monarhului. Mercuri dimineața la orele opt se va oficia în catedrala noastră un serviciu divin solemn, prin însuși Excelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, fiind atunci ziua nașterii Majestății Sale, Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I, care împlineste anul 85-lea al etății.

In audiență. Scriu zarele din București, că domnul Dr. Teodor Mihali, deputat în camera ungură, sfându-se săptămâna trecută în București a fost primă în audiență la palatul regal. Majestatea Sa, Regele Ferdinand al României, s-a întreținut împreună cu fruntașul nostru.

Ziarul Ziua, care apare în București, împlineste în 23 August a. e. anul, decând a fost înființat. Din ziarul „Kronstädter Zeitung” sfânt, că Intemeietorul și proprietarul ziarului e un Sas brașoven, domnul Hans Benning, stabilit de mai multi ani în București, unde avea întreprinderi de fără. Scopul pe care l-a avut în vedere la înființarea ziarului acestuia a fost acela, de a lămuri opinionea publică din România asupra intereselor naționalităților din Ungaria, mai ales ale Romanilor, în raport cu răsboiul mondial. A fost om cu noroc apoi domoul Benning, că a putut să călărească pentru ziarul său, ca conducător spiritual, pe cel mai bun cunoșător al raporturilor dela noi, pe dl Ioan Slavici, care cu vastele sale cunoștințe și cu măestria scrișului seu a dat și la noi direcția nouă gazetării românești înainte cu treizeci de ani. Ziarul „Ziua” a fost întemeiat toamna pe vremea manifestațiunilor celor mai turbulente răsboinice, din care motiv a avut mult de suferit. Mai de multeori localul redactional a fost asaltat de multe ori, geamurile sparte, literile din tipografie resfirate, numeri tipăriți sfârșitări. Dar cu început s-au calmat spiritele, lumea a început să înțeleagă că ziarul „Ziua” umblă pe căi bune și astăzi cercul cetățenilor ei e destul de mare, crescând mereu. Ii dorim prosperare din prilejul împlinirii unui an dela înființare.

Gazeta pentru câmp, (cetățire din foiaza militară Stoffle), scoasă de ministerul de răsboiu pentru oștirii și soldații noștri din câmp, afară de limba germană apare și în ceea română și în alte cinci limbi ale monarhiei și se vinde de acumă și persoanele particulare. „Gazeta pentru câmp” aduce descrierii populare ale situației politice și militare, considerațiuni economice, povestiri din pana scriitorilor de sămăș, descrierii de fapte vitejști din răsboiu, știri din patrie, o inspirare pe scurt a tuturor evenimentelor din lume și c. „Gazeta pentru câmp” e un dar binevenit pentru soldații noștri și o aducere amintă de timpul mare în care trăim. E apără odată pe săptămână, cuprinde 24—32 pagini și costă 2 cor. 50 pe cvarț; se poate comanda dela librăria L. W. Seidel, Wien I. Graben 29.

Tragere la întâmpinare. Marți în 17 August se face exerții militare de tragere la întâmpinare la locul dintr-un comunele Cisnădie și Sadu. Comunică într-aceste două localități este oprită în ziua amintită, și anume dela 4 ore demineață până la 11 ore înainte de amiază.

Sășii în răsboi. Ziarul *Bistritzer Zeitung* stabilește numărul soldaților de naționalitate săsească, care iau parte în actualul răsboi, cu aproximativ 35.000 de oameni. Din aceșia au fost distinși în primul an al răsboiului 1354.

Se apropie sfârșitul! O știre din Petrograd, primată de ziarul bulgă *Cambana*, anunță că Rusia a pierdut, dela începutul răsboiului și până astăzi, *sapte milioane* de oameni. În timpul din urmă au fost cheamăți la arme noi soldați, în număr de două milioane. Trenurile militare transportă trupele zări și noaptea spre Brest-Litovsc. Rușii își adună toate forțele, pentru a rezista energiei cutropitoare a puterilor centrale. Toate semnele dovedesc, zice *Cambana*, că puterea țărismului își trăiește ultimele zile.

Florica Manta, soră de caritate voluntară, dă un morb greu și indelungat și-a dat nobilul său sfert, Dumineacă în 2/15 August c. la ora 4 d. a., în mâinile Creatorului, în etate de 21 ani. Înmormântarea rămășitelor pământești ale decedatei se va face Marți, în 4/17 August c. la ora 12/3 d. a., în cimitirul bisericii gr.-or. din Gura-riului. Fie-i somnul lin!

O modestă întrebare. Cetim în S. D. Tageblatt din Sibiu, sub titlu de mai sus, următoarele: În Budapesta, a cărei piată este vestită pentru scumpște articolelor alimentare, costă de multe săptămâni patru fileri o frânzelă. Pentru ce eosă în Sibiu și acum tot găsești fileri? În Sebeșul săsesc se vând frânzele cu cinci fileri bucata; dar una face cât două din Sibiu.

Holera în Poplaca. În comuna Inveișat Poplaca s-au ivit câteva cazuri de holera asiatică. Măsurile necesare pentru combaterea boalaiei s-au lăsat. Publicul totuși este invitat, să obțină cumpătare și curătenie cea mai mare, și să se ferească de a mânca verdețuri crude și poame n fierte.

Nu se mai devastează. Rușii, în lungul retragerii din Galați și din Polonia, au căutat să nimicească pretutindeni sămănăturile și casele oamenilor, și numai grăba mare, la care erau constrânși de următori, i-a impedit să execute planul în toate locurile. Acum, după trupele rusești au ajuns în ținuturi, unde nu se mai află populație curată polonă sau ruteană, activitatea nimicitoare a început cu totul. Constatarea aceasta se face în raportul dat de marele cartier general german.

Apărare împotriva gazurilor sufocante. Secția de chimie industrială a ministrului de răsboiu din Paris a comunicat publicului felul cum se poate apăra populația civilă împotriva gazurilor sufocante. Oamenii, înălțându-se să dă alarmă, au să se adăpostească în etajele de mijloc ale caselor și în cele de sus; de oarecum pînă la parterul și etajele de jos sănătatea de gazurile grele și năbusitoare. Gura și nasul trebuie acoperite cu o batistă umedă.

Revocații. Agenta Havas și-a revocat corespondenții speciali de pe cîmpul de răsboi al rușilor, deoarece toti raportorii sănătate și de pe teritoriul operațiilor nu pot trimite nici o știre — despre miseria armatei țărului.

Bunăvoiețea pentru Giolitti. Regina Elena a Italiei a primit o depoziție omagială dela Giolitti. Suverana italiană, prin mareșalul curții sale, a răspuns lui Giolitti în termeni foarte călduroși.

De frica atacurilor aeriane. Ziarul *Stampa* din Turin scrie, că salele de gală ale palatului regal din Roma s-au întocmit pentru primirea soldaților răniți. În spitalul acesta al palatului Quirinal au loc 200 de răniți. Pe terasele largi se găsesc întinse părzi mari albe cu semnul Crucii Rosii, ca să poată fi zărite de mașinile de sbarat ale dușmanului. În felul acesta este apărată și casa regelui de bombele aeroplanelor și baloanelor.

Calatorie misterioasă. Comanduarea italiană a dat concediu inventatorului Marconi, să călăturească la Londra în oricare scop să înțeleagă. Marconi a comunicat unui redactor de la *Daily News*, că armata Italiei poate întrebuita telegrafii fără fir în măsură cu mult mai intensă, decât alte țări. Aparatele italiene lucrează într-un mod particular și pot uzura activitatea artilleriei; iar telefonul fără sărmă este întrebuită cu deosebire la flota regală. Privitor la misiunea sa în Londra, Marconi a declarat, că este vorba de un lucru extraordinar de important, care va fi chemat să servească la fel interesele tuturor statelor din Imperiul Italien.

† Sabina Muntean născ. Domșa, după scurte, dar grele suferințe și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, Sâmbătă în 1/14 August c. la 12 ore seara. În cea mai frumoasă etate a vietii sale, fiind abia de 23 ani, și în primul an al căsătoriei. Rămasetele pământești ale defuncției se vor depune spre vecinătă odină Marti în 4/17 August a. c. la 10 ore a. m. în cimitirul gr.-cat. din Şeica-mare. Fie-i înărâna usoară și memoria binecuvântată!

Cenzura și cutremurul de pământ. În zilele săptămânnii trecute s-au întâmplat mai multe puternice cutremure de pământ pe teritoriul sudostic al Italiei. Cenzura italiană oprește foile de acolo să raporteze despre pustiurile cutremurului de pământ.

Spirijnirea invalidilor. Casele de invățări militari nu mai sunt de ajuns pentru adăpostirea tuturor soldaților deveniți neputincioși în urma răsboiului actual. De aceea soldații, care nu pot fi primiți în casele invalidilor, vor fi retrăiți cu sumele necesare de bani, ca să se adăpostească deocamdată în alte locuri. În acest scop li se dă, afară de adausul pentru răniți, un an: infanteriștilor și soldaților de rând 600 coroane, „gefesierilor” 636 cor., caporali 684 cor., „zugföhrierilor” 720 cor., sergenților 804 cor., sergeantilor de stat major 864 coroane. Indată după primirea acestor militari în casele de invalidi, plătirea ajutoarelor incetează.

Fortărețele Lomza și Kovno. Lomza, cucerită de trupe germane, este centrul guvernamentului rusesc cu același nume. Fortăreță este situată pe termul stâng al râului Narev, la sudvest de Varsavia. Orasul are 27 mii de locuitori. Poartă întins negoț de bucate, lemne și păcură. Dintre gimnaziile sale unul este pentru fete. Trei biserici romano-catolice, fără de una ortodoxă și una evangelică, dau orașului caracter polon. Kovno, așezat eară pe terul de rău, este capitală de guvernament. E locuit de 80 mii de suflete. Evrei sunt cu 35 mii. Orașul are numeroase fabrici. Exporteză lemn, cereale și spirt. În anul 1812 treceră francezii răul Niemen la Kovno. În 1831 rușii au invadat și poloni.

Bioscopul Apollo. Luni și Marti în 16 și 17 August n. 1915 se va reprezenta următorul program: Abecul în răsboiu, serie nouă. Moritz vorbește verzișoane, comedie. Triunghiul verde, dramă de efectivă senzațională în 3 acte. Nu murim niciodată, farsă în 4 acte, lăsată pentru film după piesa scrisă de Julius Freund, care la teatrul „Metropol” din Berlin, a avut succese foarte mari. În rolul principal Henry Bender, cel mai excelent comic german.

Note și impresii.

Cum se rămășesc! Englezul tot englez rămâne. Răsboiul pentru dănsul nu-i alt ceva decât că o parte mică a poporului sănătorează pe cîmpul de luptă, iar partea cea mai mare sătăcă și — pune rămășaguri.

Cel mai nou rămăș, obisnuit în Londra, se face pe socoteala Petrogradului. Nepăstorii și flegmaticii englezi se rămășesc, că în restul cutremură capitala Rusiei, aliată cu dănsii, are să cadă în mâinile trupelor germane și austro-ungare.

Az manăse au să pună rămăș și supra căderii Parisului și a Miloului, ori poate chiar a — Londrei.

Obiceiurile acestea bizare arată în mod neîndoelnic firea de precupeți a oamenilor de pe malurile Tamisei.

Focul sacru s'a potolit. Gazeta din Lausanne spune, că entuziasmul răsboinic al voluntarilor armatei italiene a scăzut cu totul.

Cafeenele și restaurantele din Milano și din alte orașe sănătate de la aceste vizite neasteptați, care strigă, că s-au bolnavit și au renunțat în luptele dela front. Nau fost obisnuiti să urce munți înalte de două metri și să se culce

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a catedrei a doua de învățător la școala noastră română din comuna Brașov-Stupini, protopopiatul Brașov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi publicare în „Telegraful Român”.

Innvățătorul ales și întărit va avea:

1. 543 coroane anual, care se vor plăti în rate lunare anticipate dela biserică.
2. 100 coroane pe an venite cantoriale incassate după serviciile făcute, și
3. 557 coroane ajutor de stat, care se vor plăti tot în rate lunare anticipate.
4. Cvarț natural, corăspunzător legii, în edificiul școalei și trei stânci lemne, din care se vor încălzi și salele de învățământ.

Innvățătorul ales va fi dator să facă și servicii de cântăreț Dumineca și sărbătoarea la utenie și liturgie, iar în zilele de lucru cu săptămâna; va avea să dea instrucție Dumineca și sărbătoarea, tinerimii de repetiție pe rând împreună cu celalalt coleg.

Doritorii au să-și maințeze rugările lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică, ca să-și arate destoinicia în cântări.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 20 Iulie 1915.

Ivan I. Maximilian George Constantin
president. notar.

Aprobat:

Dr. Vasile Saftu
protopop.

Nr. 275/1915 prot. (116) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala confesională gr. or. română din Câmpuri-Surdur, preș. Ilia M. se deschide concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”.

Salar legal: 1200 cor. solvabil în rate lunare, sau la dorință în rate trei lunare. Cvarț corespunzător în edificiul școalei, grădină pentru legumi eventual 20 cor. în bani. Pentru persoana învăț. 4 m. lemne, ori 20 cor. bani. La salar este ajutor dela stat 780 cor.

Dela reflectanți se cere a tinea școala de repetiție, și a conduce copiii la biserică. Să pretinde a avea cunoștință muzicală ca să instrueze și conduce corul bisericesc.

Cei apti în a conduce orchestră sunt preferiți.

Cerile concursuale se adresează oficiului protopresbiteral concernent, și sunt poftiți petenții a se prezenta în comună — până la alergere — pentru a fi cunoscuți că vor putea satisface celor poftite.

Ilia-Murășan, la 14/27 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral al tractului Ilia (Măros-Ilia) în concordanță cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
adm. protopresb.

Nr. 112/1915. (133) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător cantor la școala noastră confesională gr.-or. română din Boroșneul mic (Treiscaune) se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 103 cor. dela comuna bisericăescă, 150 cor. de la Prea Ven. Consistoriu, 80 cor. venite cantoriale, iar restul de 867 cor. să va primi dela stat precum a beneficiat și fostul învățător; cvarț în natură și $\frac{1}{4}$ jug. grădină lângă școală. Dacă din vînă învățătorului s-ar detrage ajutorul de stat, comuna bisericăescă nu e obligată să susțină. Alesul învățător va fi obligat să formeze și a conduce cor cu tinerimea adulă și cu copii de școală și a conduce cântările liturgice cu corul elevilor sau cu al adulților, pentru cei care să vote remunerări speciale, va mai fi obligat să instrui elevii în pomărit, conducând și îngrijind de grădina de pomi, având a beneficia de $\frac{1}{2}$ parte a venitului ei.

Cei care reflectă la acest post sunt rugați să se prezinta în vre-o Dumineacă, ori sărbătoare în persoană spre a-și arăta destinitatea în cântările bisericesti și conducea corului.

Cerile de concurs sunt să se înainteze în terminul fixat oficiului protopresbiteral gr. or. al Treiscaunelor în Bereczk.

Din ședința comitetului parohial, ca seaua școlar, ținută la 21 Mai v. 1915 în Boroșneul-mic.

Eremie Ticusă George Gabor
paroh-președ. notar.

Nr. 563/1915. Văzut:

Constantin Dimian
protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a catedrei a doua de învățător la școala noastră din comuna Feldioară, protopopiatul Brașov, se publică concurs cu termin de 30 zile dela cea dintâi publicare în „Telegraful Român”.

Innvățătorul ales și întărit va avea:

1200 coroane salar fundamental plătit în rate lunare anticipate dela biserică și dela stat, 300 coroane bani de cvarț, 20 coroane pentru $\frac{1}{4}$ jug. de grădină.

Drept la gradății, conform art. de lege XVI. din 1913.

Innvățătorul va fi dator, fără remunerație specială, să țină școală de repetiție, să formeze cu elevii de școală cor și să cante Dumineca și sărbătoarea în biserică.

Doritorii au să-și înainteze rugările lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică, ca să-și arate destoinicia în cântări.

Din ședința Comitetului parohial, ținută în 19 Iulie vechi 1915.

Iosif Micu
președint.

Ioan Sporea
secretar.

Aprobat:

Dr. Vasile Saftu
protopop.

Nr. 389/1915.

(121) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoreschi vacante din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima apariție în „Telegraful Român”.

1. Păuca, cu salar de 600 cor., cvarț în natură și lemne de foc 30 cor.

Intregirea salariului să a cerut dela stat, cererea e încă nerezolvată. Parohia însă, la caz de rezultat nefavorabil, nu se obligă a-l întregi.

2. Broșteni, cu salar de 600 cor. Ajutorul de stat încă nu e votat. Până la rezolvire favorabilită comuna nu se deobligă a întregi salarul.

3. Tău, salar 600 cor., din repartiție, 200 cor. dela biserică, cvarț în natură și $\frac{1}{4}$ jug. de grădină.

Cererea de întregire dela stat nu e rezolvată. Până la deciderea favorabilită comuna nu întregește salarul.

Miercură, 17 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral:

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter

Ad Nr. par. 67/1915. (132) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea în mod definitiv a postului de învățător dela școala noastră conf. gr. ort. din Panic (Gyelöfalu), tractul Clujului, prin aceasta se publică concurs cu termin de 20 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salarul în bani, cel statorit prin art. de lege XVI 1913, din care 600 cor. din repartiție pe popor solvibile în rate treilunare anticipate, iar restul din ajutorul de stat votat sub Nr. 2003/1914 VI. ministerial și care se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului ales.

b) Cvarț bun și deplin corespunzător în școală cea nouă.

c) Lemnele trebuie cumpărate în sala de învățământ; pentru locuința învățătorului se va îngrăji învățătorul de lemne.

d) $\frac{1}{4}$ jug. cat. de grădină, eventual 20 cor. anual.

e) Dreptul de folosință a unei sesiuni întregi din pădurea și pășunile foștilor iobagi.

Innvățătorul ales va fi obligat să propună în școală de toate zilele și în cea de repetiție toate obiectele de învățământ, deci și religioase, a cerceta însuși regulat sf. biserică și a conduce și elevii în toate Duminecile și sărbătorile la sf. biserică și a căuta cu ei la sf. liturgie.

Innvățătorul sau învățătoarea aleasă, care va desvolta o activitate extra-școlară folositoare poporului, d. e. formând un cor în mai multe voci, sau pe terenul industriei de casă, se va bucura și de o remunerări speciale și de sprijinul și iubirea poporului.

Concurenții să-și înainteze petițiunile de concurs în terminul susamintit la P. O. oficiu protopresbiteral al Clujului și să se prezinte înainte de alegere la biserică noastră într-o Dumineacă sau sărbătoare spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Eventuale alte informații încă, să bucură oficiul nostru parohial.

In fine se observă, că școala noastră e nouă și deplin corespunzătoare cerințelor legii

și că e provăzută cu toate aparatele de învățământ prescrise de lege.

Panic, 30 Iunie 1915.

Comitetul parohial.

Ad Nr. pp. 610/1915. Vidi:

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 573/1915 protop. (117) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea ambelor posturi de învățători la școala confesională română din Daneș se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acestea posturi sunt:

A) In bani:

1. Din repartiție dela popor 760 cor.
2. Ajutor dela Ven. Consistor 800 cor.
3. Din Allodiul comunal 900 cor.
4. Restul subvenție dela stat votată.

B) In natură:

Cvarț și grădină.

Alesii învățători sunt obligați pe lângă indemnizații regulate să formeze cor cu elevii, să-i conducă în Dumineci și sărbători la biserică spre a canta răspunsurile liturgice.

Concurenții sunt datori a-și așterne cererile concursuale instruite în regulă subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, având și a se prezenta în biserică din comună, spre a-și arăta destinitatea în cântare și tipic, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 15/28 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișoara, în conțegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 88/1915 par. (118) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră gr.-or. română din parohia Laslău-român, tractul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. In bani: a) dela comuna bisericăescă și din repartiție dela popor 600 cor., b) Restul dela stat, precum a avut și decedatul învățător.

2. $\frac{1}{2}$ jug. de grădină, și

3. cvarț corespunzător în edificiul școlii cu 2 odăi, 1 culină, 1 cămară și pivniță.

Alesul învățător este obligat, pe lângă datoririle impuse de regulamentul școlar, să cultive grădina școlară instruită pe elevi în legumărit și pomărit. Să formeze cu elevii și cu tinerimea adulă cor, să-i conducă în Dumineci și sărbători la biserică spre a canta răspunsurile liturgice și în lunile de vară.

Reflectanții la acest post și vor așterne cererile de concurs cu documentele necesare, Președintelei oficiu protopresbiteral ai tractului Târnava, cu sediul Cetatea de Baltă (Küküllővár) cu a cărui prealabilă învățătoare se vor prezenta în comună în vre-o Dumineacă sau sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul și referințele școlare arătându-și destinitatea în cântări și tipic.

Din ședința extraordinară a comitetului parohial, ca senat școlar, ținută la 12 Iulie 1915 în Laslău românesc.

Constantin Medrea Beniamin Florian
paroh și pres.

Vidi: **Nicolae Todoran**
protopop.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se afilă de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot același și în dos, foile aurite, cu copei, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Același legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copei, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**